

Corporate governance på grønlandsk

Med farcen omkring Air Greenlands bestyrelse har Grønlands Landsstyre endnu engang demonstreret sin trang til politisk indflydelse på de hjemmestyre-ejede selskabers drift.

Det var just ikke noget kønt forløb, vi var vidne til i forbindelse med flyselskabets generalforsamling. Men det værste er, at det desværre langt fra er enestående.

Må vi i den forbindelse henlede opmærksomheden på landsstyrets bestyrelsessekretariats generelle retningslinjer for udpegnings af bestyrelsesmedlemmer. Her står: *“Det er vigtigt, at bestyrelsen hovedsagelig bliver sammensat af folk med professionel indsigt i det pågældende fagområde, som via deres oparbejdede erfaringer i erhvervslivet forstår virksomhedernes specifikke problemer. Der bør ved udpegningsen lægges vægt på relevant erhvervs erfaring og/eller dokumenterbare faglige kvalifikationer”*. Ja, sådan lyder bestyrelsessekretariats formulering fra 2004, men det er ærlig talt ikke det, vi ser efterlevet.

Dette indlæg skal ikke opfattes som et angreb på enkeltpersoner, men som et forsøg på igen at påpege en ødelæggende tendens. I GA lægger vi nemlig vægt på at spille bolden og ikke manden. Det er vores inderlige håb, at landets politiske ledelse i fremtiden vil gøre det samme.

Hvornår holder det op?

Flere generalforsamlinger i 2008/09 afslører, hvordan landsstyret bøjer deres egne regler efter forgodtbefindende. I et selskab ophævede man pludselig den gældende aldersgrænse, så

en formand kunne beholde posten. I et andet tilfælde fjernede man 3 bestyrelsesmedlemmer, der ikke var på valg og beholdt 3, der var på valg. Og nu forsøgte man så i Air Greenland at fravige princippet om, at ingen aktive politikere kan sidde i et selskabs bestyrelse. Disse eksempler viser, at der ønskes en tilbagevendende til den politiske styring af de offentlige selskaber - i stedet for den professionalisering, der i globaliseringens og finanskrisens lys er endnu mere nødvendig end nogensinde.

Nu mislykkedes formandsskiftet i Air Greenland. I hvert fald i første omgang. Det skyldtes, at man tydeligvis undervurderede medarbejdernes opbakning af deres ledelse. Og det var da også mere end svært at se logikken bag ønsket om udskiftningen. Julia Pars blev udpeget til bestyrelsen så sent som i 2007 og efterfølgende konstitueret som formand. Hun har - med landstyremedlemmets egne ord på generalforsamlingen - ydet en flot indsats. Hun har formidlet et velfungerende samarbejde med direktionen, og selskabets resultater lever op til budgetter og forventninger. Man kan derfor gøre sig mange tanker om, hvad motivet til udskiftningen kunne være. Landstyremedlemmets argument om, at det efter indførelse af selvstyre er vigtigt, at der sidder *politisk* erfarne folk i bestyrelserne, holder ikke. Tværtimod kræver netop selvstyrets mange nye udfordringer for samfundet, at virksomhederne

styrkes yderligere med hensyn til kompetent, *forretningsmæssig* ledelse.

Vi ved ikke, hvad der er værst - forsøget på at indsætte en politiker, der tydeligvis skulle påvirke Air Greenlands strategi, eller den kluntede håndtering af hele forløbet. Vi anfægter naturligvis ikke et selskabs ejeres ret til at udpege bestyrelsesmedlemmer, men det er bekymrende, at de tanker om corporate governance, god selskabsledelse, som man taler så meget om, ikke er forstået i landsstyrets ledelse. Gang på gang ødelægges den ledelsesmæssige stabilitet og kontinuitet, der er så afgørende for, at en virksomhed kan udvikle sig. Helt åbenlyst ønsker man at bruge bestyrelserne som instrumenter for centralistisk kontrol.

Det sender ikke alene uheldige signaler til den pågældende virksomheds medarbejdere og samarbejdspartnere, men også til andre selskaber. For det første svækker man derved de grønlandske virksomheder - oven i købet midt i en global finanskris, der gør det endnu sværere at finansiere grønlandske selskaber. For det andet skaber det mistillid til landets politiske ledelse, ikke alene blandt befolkningen her i Grønland, men i høj grad også i verden omkring os.

Man har tilsyneladende ikke lært af de tidligere fejl, hvor ubehjælpeligt udførte udskiftninger af bestyrelser både skabte intern

uro og negativ omtale af Grønland. Vel at mærke uden at de pågældende udskiftninger har haft positiv effekt på virksomhedernes drift. Tværtimod. Eksemplerne er tankevækkende - og listen er lang. Hvornår holder det op? I hvor lang tid skal vi finde os i, at man både gør livet sværere for vores virksomheder og Grønland til grin?

Med venlig hilsen

**Grønlands
Arbejdsgiverforening**

**Henrik Sørensen
Bestyrelsesformand**

**Henrik Leth
Direktør**